

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 9 päivänä joulukuuta 1998,

Saksan Eberswaldessa (Brandenburg) sijaitsevalle MCR Gesellschaft für metallurgisches Recycling mbH:lle suunnittelemaisesta tuesta

(tiedoksiannettu numerolla K(1998) 4277)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/592/EHTY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamisso-
pimuksen ja erityisesti sen 4 artiklan c alakohdan,

ottaa huomioon yhteisön säännöistä valtion tuesta terästeolli-
suudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyn komission
päätöksen N:o 2496/96/EHTY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan,

on pyytänyt niitä, joiden etua asia koskee, esittämään huomau-
tuksensa edellä mainittujen säädösten mukaisesti ja ottaa
huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

Saksa ilmoitti komissiolle 29 päivänä huhtikuuta 1997 päivä-
tyllä kirjeellä Eberswaldessa sijaitsevan yrityksen MCR Gesell-
schaft für metallurgisches Recycling, jäljempänä 'MCR', hyväksi
toteutettavasta ympäristönsuojeluhankkeesta. Hankkeesta
ilmoitettiin komission päätöksen N:o 2496/96/EHTY, jäljem-
pänä 'terästukisäännöt', 6 artiklan nojalla.

Komissio pyysi 22 päivänä toukokuuta 1997, 11 päivänä
heinäkuuta 1997 ja 1 päivänä lokakuuta 1997 päivätyillä
kirjeillä lisätietoja, jotka Saksa toimitti 20 päivänä kesäkuuta
1997, 24 päivänä syyskuuta 1997 ja 23 päivänä lokakuuta
1997 päivätyillä kirjeillä.

Komissio ilmoitti Saksalle 19 päivänä tammikuuta 1998 päivä-
tyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa tukihanketta koskeva teräs-
tukisääntöjen 6 artiklan 5 kohdan mukainen menettely.

Lisäksi komissio määräsi terästukisääntöjen 6 artiklan 4
kohdan 2 alakohdan nojalla, että vuonna 1994 hyväksytyjen
alueellisten investointitukien maksamista oli lykättävä.

Joulukuussa 1994 komissio oli hyväksynyt samalle hankkeelle
myönnettävän alueellisen investointituen (N 671/94). Komissio
perusti hyväksyntänsä terästeollisuudelle myönnettävää tukea
koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991
tehdyn komission päätöksen N:o 3855/91/EHTY⁽²⁾ (jäljempänä
'vuoden 1991 terästukisäännöt') 1 ja 5 artiklaan. Tämän
päätöksen 1 artiklan 3 kohdan 2 alakohdan mukaan 5 artiklan
mukaisesti myönnettyä tukea sai myöntää vain 31 päivään
joulukuuta 1994 asti.

Menettelyn aloittamista koskeva päätös julkaistiin tiedonantona
Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä⁽³⁾. Siinä komissio kehotti
kaikkia niitä, joiden etua asia koskee, esittämään huomautuk-
sensa.

Komissio sai huomautukset eräiltä tahoilta ja välitti ne Saksalle,
jotta tämä voisi esittää niistä kantansa. Saksa esittikin kantansa
7 päivänä heinäkuuta 1998 komissioon saapuneella kirjeellä.

Saksa toimitti lisätietoja 27 päivänä helmikuuta 1998, 12
päivänä kesäkuuta 1998, 21 päivänä elokuuta 1998, 18
päivänä syyskuuta 1998, 27 päivänä lokakuuta 1998, 4
päivänä marraskuuta 1998, 11 päivänä marraskuuta 1998 ja
12 päivänä marraskuuta 1998 päivätyillä kirjeillä.

II TUKIHANKKEEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

Tuki on tarkoitettu uuteen käytettyjen ajoneuvojen ja metalli-
tuotteiden jäännösoisien kierrätystä hoitavaan laitokseen.
Saksan mukaan MCR pystyisi hankkeen avulla ylittämään
nykyiset ympäristönormit.

⁽¹⁾ EYVL L 338, 28.12.1996, s. 42.

⁽²⁾ EYVL L 362, 31.12.1991, s. 57.

⁽³⁾ EYVL C 114, 14.4.1998, s. 8.

Ilmoitus koski korkotukena myönnettävää ympäristönsuojeluun liittyvää tukihanketta. Korkotuki sisältyi kahteen MCR:lle myönnettävään lainaan. Toinen, 65 miljoonan Saksan markan laina oli määrä myöntää ERP-ympäristöluotto-ohjelman osana. Lainan korko on 10 vuoden ajan kiinteä 4,75 prosenttia. Laina-aika on 20 vuotta ja siihen liittyy viiden vuoden lyhennyksetön kausi. Toinen, 32 miljoonan Saksan markan laina oli määrä myöntää DtA-ympäristöluotto-ohjelmasta. Sen korko on 10 vuoden ajan kiinteä 5,93 prosenttia. Laina-aika on 20 vuotta ja siihen liittyy kolme vapaavuotta. Brandenburgin osavaltio aikoi myöntää molemmille lainoille 80 prosentin täytetäkauksen.

Saksa on muuttanut tukihankettaan menettelyn kuluessa. 65 miljoonan Saksan markan lainan efektiivistä korkokantaa laskettiin 3,8 prosenttiin. Saksa sitoutui 32 miljoonan Saksan markan lainan osalta olemaan myöntämättä korkoa, joka on alhaisempi kuin lainan myöntämisen aikaan 5—10 vuoden lainoihin sovellettava viitekorkokanta. Lisäksi 80 prosentille enintään 67,976 miljoonasta Saksan markasta, joka on tukikel-poinen enimmäismäärä, on myönnetty takaus. Toisin kuin menettelyn aloittamista koskevissa selvityksissä mainittiin, MCR maksaa tästä takauksesta korvausta. Takaus myönnetään yksityisyrityksille osana liittovaltion takausohjelmaa, jonka komissio hyväksyi tukia N 81/93 ja N 297/91 koskevalla päätöksellä. Vuosikorvaus on 0,5 prosenttia lainan määrästä ja se maksetaan 25 000 Saksan markan käsittelymaksun yhteydessä.

Komissio ilmoitti menettelyä aloitettaessa, että kummallekin lainalle myönnettävät korkotuet ovat valtiontukea. Tukena pidettiin molempien lainojen korkokannan sekä 6,15 prosentin pitkän aikavälin viitekorkokannan (joka laskettiin 5,41 prosenttiin 1 päivänä marraskuuta 1998) välistä erotusta. Komissio katsoi lisäksi takauksen olevan valtiontukea.

Komissio aloitti menettelyn, koska se ei sille toimitettujen tietojen perusteella voinut erottaa toisistaan ympäristönsuojelun edellyttämiä investointikustannuksia ja perusinvestointien kustannuksia. Se ei myöskään pystynyt tutkimaan sitä tuen suhteellisuutta, eli tuen määrää verrattuna tavoiteltuun ympäristön parantamiseen ja siihen vaadittaviin investointeihin.

Lisäksi Saksa väitti, että uusien tuotantolaitosten avulla olisi mahdollista päästä noin 50 prosentin energiansästöihin. Tätä säästöä ei kuitenkaan otettu huomioon laskettaessa tukikel-poisia kustannuksia.

Komissio epäili myös sitä, ylitettäisiinkö hankkeella nykyiset ympäristönormit huomattavasti. Epäily oli perusteltu, sillä samaa hanketta tutkittiin vuonna 1994 alueellisena investointitukena vuoden 1991 terästukisääntöjen 5 artiklan nojalla.

Lisäksi komissio epäili vakavasti, soveltuiko vuonna 1994 hyväksytty investointiavustus edelleen yhteismarkkinoille, sillä, toisin kuin vuoden 1991 terästukisääntöissä, (uusissa) terästukisääntöissä ei ole oikeusperustaa (Itä-)Saksan alueellisille investointituille. Kävi ilmi, että alueellista investointitukea ei ollut maksettu 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä, vaan mahdollisesti se maksettaisiin heti MCR:n haettua sitä. Tämän vuoksi komissio määräsi, että tuen maksamista oli lykättävä siihen saakka, kunnes kyseistä investointiavustusta koskeva lopullinen päätös on tehty.

III KOLMANSILTA SAADUT HUOMAUTUKSET

Komissio sai huomautuksia neljältä yritykseltä. Usinor, Lech-Stahlwerke GmbH ja Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH kehoittavat komissiota tekemään kielteisen päätöksen. Federec Metal sen sijaan epäilee ennen kaikkea odotettuja ympäristönsuojelullisia etuja.

Huomautuksissa epäillään, että ympäristönsuojelutoimenpiteisiin tarvittaisiin 97 miljoonaa Saksan markkaa. Lisäksi niissä viitataan terässektorin aiempiin epäonnistuneisiin romuraudan kierrätysyrityksiin ja todetaan, ettei MCR pystyisi valmistamaan teräksisiä puolivalmisteita.

Huomautuksissa väitetään hankkeen olevan epätaloudellinen, minkä vuoksi se ei voisi olla tukikel-poinen. Lisäksi niissä viitataan Roland Bergerin vuonna 1994 toteuttamaan tutkimukseen, jossa todettiin, ettei kierrätysshanke olisi kannattava. Lisäksi väitetään, että MCR:n hanke saattoi näyttää kannattavalta vuonna 1994, mutta nyt romuraudan hintakehityksen, puolivalmisteiden laatuongelmien ja muovijätteen käsittelyhintojen vuoksi se ei enää tänä päivänä olisi kannattava. Väitteiden mukaan tämän vuoksi valtio joutuisi takaajana vastaamaan kustannuksista, mikä vääristäisi kilpailua pitkällä aikavälillä. Lisäksi 24 miljoonan Saksan markan investointiavustus riittäisi sellaisenaan parantamaan olemassa olevaa laitosta sen verran, että päästöarvot noudattaisivat Saksan päästöjä koskevaa lainsäädäntöä (17. Bundesimmissionsschutzverordnung).

Lisäksi voidaan epäillä MCR:n hankkeen ympäristöystävällisyyttä, sillä menetelmässä vapautuu merkittäviä määriä pakokaasuja, jotka olisi myös käsiteltävä tällä hetkellä voimassa olevan ympäristölainsäädännön nojalla. Lisäksi ympäristövaikutuksia olisi mitattava mahdollisten tulevien ympäristönormien perusteella. Näin ollen vaikutuksia olisi verrattava käyttämättömien autojen käsittelyä koskevan puitesopimuksen nojalla Ranskassa voimassa oleviin normeihin.

Lopuksi korostetaan sitä, että vuoden 1991 terästukisääntöjä on noudatettava, eikä vuonna 1994 hyväksyttyä alueellista investointitukea näin ollen saa maksaa MCR:lle.

IV SAKSALTA SAADUT HUOMAUTUKSET

Ympäristönsuojelunäkökohtia koskeviin väitteisiin Saksa vastaa, että MCR:n hanke laskee päästöjä merkittävästi tämänhetkessä lainsäädännössä edellytetyn tason alapuolelle. Terästeollisuusyritys MCR:ää ei koske 17. Bundesimmissionsschutzverordnung, kuten menettelyä aloitettaessa todettiin, vaan 4. Bundesimmissionsschutzverordnung. Näistä laeista 17. Bundesimmissionsschutzverordnung koskee jätteenpolttolaitoksia. Seuraavassa taulukossa esitetään MCR:n päästöjen ja 4. Bundesimmissionsschutzverordnungissa säädettyjen päästötasojen eroavaisuudet:

MCR:n päästöjen ja 4. Bundesimmissionsschutzverordnungissa säädettyjen päästötasojen eroavaisuudet

(milligrammaa)

Kemiallinen yhdiste	4. BimSchV eli ilmaa koskevat tekniset ohjeet	MCR:n laitos
SO ₂	500	20
HF	5	0,5
HCl	30	3
NO ₂	500	0,09
Cd, Ti	0,2	< 0,05
Hg	0,2	< 0,05
Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V, Sn	5,0	< 0,05
Pölyhiukkaset	20	7

Saksan toimittamien tietojen mukaan 17. Bundesimmissionsschutzverordnung on yksi Euroopan tiukimmista ympäristönormeista ja päästöt ovat MCR:n menetelmän vuoksi 20—60 prosenttia siinä esitettyjä arvoja alhaisemmat.

Alhaisten päästöarvojen lisäksi kierrätysmenetelmä on sellaiseen ympäristöystävällinen, sillä kyseessä on kattava autoista peräisin olevan rautaromun ja muiden ongelmallisten romurautojen käsittelymenetelmä.

Tämän hetkisen käytännön mukaan purettavat moottoriajoneuvot, jotka on tarkoitus saattaa terästeollisuuden jatkokäyttöön raaka-aineeksi valokaariuuneihin, käsitellään niin kutsutulla hajottimella, minkä päätteeksi moottorin ja renkaiden kaltaiset ajoneuvojen osat poistetaan. Tässä käsittelyssä syntyy lisäksi ajoneuvon osista peräisin olevaa orgaanista jätettä (muoveja, maaliaineita jne.). Saksan hallituksen antamien tietojen mukaan kaatopaikoilla käsitellään vuosittain noin 600 000 tonnia kyseisen kaltaisia erittäin myrkyllisiä jätteitä.

MCR:n tehtailla tietyt erittäin vaaralliset romurautalajit, joita ei voida jatkokäsitellä tällä hetkellä tunnettujen menetelmien avulla, saadaan uudelleen teollisuuden käyttöön fyysikaalisen

jalostuksen avulla ja sulattamalla sinkin ja lyijyn kaltaiset sekundaariset raaka-aineet ekologisella korkeaa lämpötilaa käytävällä sulatusmenetelmällä. Nesteiden ja tiettyjen ajoneuvon osien poistamisen jälkeen jäljelle jäävä jäte puristetaan ”paketiiksi”, minkä jälkeen se syötetään sulatusaggregaattiin. Näissä paketeissa edelleen olevat orgaaniset osat muutetaan koksiksi, joka toimii tiivistettynä energianlähteenä. Koska energiaa vapautuu sulatusaggregaatin keskustassa, sulattamiseen tarvitaan vähemmän ulkopuolista energiaa, minkä väitetään johtavan jopa 50 prosentin energiansäästöihin.

Nykyään tunnettuihin käsittely- ja kierrätysmenetelmiin verrattuna MCR-menetelmän etuja ovat seuraavat:

- primaarienergian käytön selvä alentaminen (jopa 50 prosenttia)
- päästöjen raja-arvojen selvä alittuminen,
- jätteiden syntymisen välttäminen, mukaan luettuna hajottimesta syntyvä kevyt pöly, joka on osaksi erittäin myrkyllistä.

Korostaakseen hankkeen ympäristöhyötyjä Saksa huomauttaa, että MCR:n kehittämä menetelmä tukee yhteisönlaajuisen ympäristöpoliittisten tavoitteiden toteuttamista. Erittäin myrkyllisten aineiden tiedetään hyvin kuormittavan niin pintakuin pohjavettä. Tämän vuoksi hajottamojätettä pidetään kansainvälisessä, yhteisön ja kansallisisä jätelainsäädännössä vaarallisena jätteenä, mikä käy ilmi myös loppuun käytetyistä ajoneuvoista 9 päivänä heinäkuuta 1997 annetusta ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi ⁽¹⁾. Ehdotuksen ensisijaisena tavoitteena on tällaisen jätteen syntymisen välttämistä koskevien strategioiden ja toimenpiteiden kehittäminen. Myös vaarallisten jätteiden siirtoja koskevassa Baselin sopimuksessa hajottamosta syntyvä kevyt pöly luokitellaan vaaralliseksi.

Lisäksi Saksa väittää, että MCR:n menetelmällä voidaan vähentää pakokaasujen määrää mahdollisimman alhaiseksi. Tämä toteutetaan siten, että vältetään lisäilman ohjaamista prosessiin ja sen käyttämistä pakokaasujen jäähdyttämiseen. Muista tekniikoista poiketen MCR:n laitoksella syntyvää pakokaasua käsitellään suljetussa järjestelmässä. Kaasu puhdistetaan menetelmällä, jossa on useita toisiaan seuraavia vaiheita. Tämän ansiosta pakokaasujen ja niiden osasten päästöt vähenvät huomattavasti, jopa 90 prosentilla muihin samankaltaisiin menetelmiin verrattuna.

Saksa väittää, ettei suunnitellun korkotuetun lainan laina-aika ole taloudelliselta kannalta keskeinen korkokannan määrittämisperuste, vaan se aikaväli, jolle lainan korko määritellään. Korkokanta on määritelty kymmeneksi vuodeksi 65 miljoonan Saksan markan ja 32 miljoonan Saksan markan lainoille, vaikka laina-aika on 20 vuotta. Jos lainaa jatketaan 10 vuoden kiinteän korkokauden jälkeen, lainaehdoista on sovittava uudelleen. Lainansaajalla on oikeus päättää lainasuhde kymmenen vuoden jälkeen. Muussa tapauksessa korkokanta mukautetaan markkinakorkoon. Tämän vuoksi sen arvioimisen, onko kyseessä valtiontuki, olisi perustuttava 5—10 vuoden viitekorokantaan eikä pitkäaikaisempaan viitekorokantaan.

Toisin kuin menettelyä aloitettaessa Saksa ilmoitti komissiolle nyt, että 80-prosenttisesta täytetäkuksesta maksetaan korvaus, jonka suuruus on 0,5 prosenttia lainan määrästä vuodessa sekä 25 000 Saksan markan kertaluontoinen käsittelymaksu.

(1) EYVL C 337, 7.11.1997, s. 3.

Menettelyä aloitettaessa Saksa selvitti komission kehotuksesta tarkkaan ympäristönsuojelutason parantamiseen ja uuden, lain mukaisia ympäristönormeja noudattavaan ja yhtä suurella kapasiteetilla varustettuun tuotantolaitokseen tarvittavat investointikustannukset. Tämän mukaan lisäkustannukset ovat 69,810 miljoonaa Saksan markkaa.

Investointi-kustannukset	Sähköinen terästehdas (Saksan markkaa)	MCR-laitos (Saksan markkaa)	MCR:n lisäkustannukset (Saksan markkaa)
Tontti ja rakennukset	18 590 000	22 700 000	4 110 000
Koneet ja laitteet	41 700 000	107 400 000	65 700 000
Yhteensä	60 290 000	130 100 000	69 810 000

Menettelyä aloitettaessa komissio muistutti, että alhaisemmat tuotantokustannukset (esimerkiksi energiakustannukset) on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista. Saksan toimittamien tietojen mukaan energiakustannuksissa on realistista odottaa vuosittain 500 000—600 000 Saksan markan säästöjä. Monimutkaisen menetelmän huollosta ja käytöstä aiheutuvat tuotantokustannukset ovat kuitenkin noin 300 000—350 000 Saksan markkaa korkeammat. Kymmenen vuoden aikana tuotantokustannusten sääntöjen arvioidaan olevan nykyrahassa mitattuna yhteensä 1,834 miljoonaa Saksan markkaa. Näin ollen ympäristönsuojelun tukikelpoiset kustannukset ovat 67,976 miljoonaa Saksan markkaa.

Saksa katsoo, että MCR on saanut asian N 671/94 yhteydessä hyväksytyin investointiavustuksen ennen 31 päivää joulukuuta 1994, sillä MCR:lle ilmoitettiin 27 päivänä joulukuuta 1994 päivätyllä kirjeellä 24 092 500 Saksan markan investointiavustuksen myöntämisestä. Brandenburgin osavaltion investointipankin mukaan tämä summa kirjattiin MCR:n pankkitilille 30 päivänä joulukuuta 1994. Sovittiin, että kumpikaan osapuoli ei voi irtisanoa tätä tiliä. MCR voi tehdä tililtä nostoja, mutta sen on todistettava, että se on toteuttanut vastaavat investoinnit. Avustuksen myöntänyt taho ei voi valvoa nostoja. Näin ollen myöntäjätaho ei enää voi käyttää pääomaa, joka on maksettu MCR:n tilille. Tämän vuoksi Saksa ei hyväksy kyseisen investointiavustuksen tutkimista osana terästukisääntöjen 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä.

Saksa ilmoittaa kolmansien huomautuksiin antamassaan vastauksessa, että väite, jonka mukaan 97 miljoonaa Saksan markkaa on liikaa, ei enää pidä paikkansa, sillä Saksa on jo alentanut tukikelpoisia määriä. Lisäksi Saksa viittaa hankkeen positiivisiin ympäristövaikutuksiin. MCR:n päästöt laskevat huomattavasti lain mukaisten ympäristönormien alapuolelle ja sen lisäksi 20—60 prosenttia alle 17. Bundesimmissionsschutz-

verordnungissa säädettyjen arvojen. Lisäksi vastaavissa perinteisissä tuotantolaitoksissa (primaari)energiänsäästöt eivät ole mahdollisia eikä niissä voida estää vaarallisen hajotinjätteen syntymistä, jonka hävittäminen on paikallisille ympäristöviranomaisille edelleen erittäin ongelmallista. Clausthal-Zellerfeldin tekninen korkeakoulu on toimittanut riippumattoman lausunnon, jonka mukaan MCR:n menetelmä tarjoaa ongelmaan edistyneen ratkaisun, jolla samanaikaisesti täytetään kyseisten aineiden käsittelyteknologiassa oleva aukko. Lisäksi Saksa mainitsee vielä kerran, että MCR:n menetelmä alentaa pakokaasupäästöjä huomattavasti.

On totta, ettei menetelmää ole tarkoitettu sellaisenaan teräksen tuotantoon, vaan sillä ensisijaisesti täydennetään teräsjetteen käsittelyä mahdollistamalla ekologinen kierrätys ja uudelleenhyödyntäminen. Samalla eliminoidaan hajottajista peräisin oleva vaarallinen jäte. MCR:n menetelmässä sulatus on yhdistetty jalostukseen, jolloin tuloksena on helposti markkinoitava tuote, jonka laatu on verrattavissa tavanomaiseen sähköiseen terästehtäseen ja joka soveltuu hyvin jatkojalostukseen (esimerkiksi valssaamo). Valmistettava laatu on rakennusteräslaatu St 37.

Toisin kuin Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH väittää, mainitussa Roland Bergerin toteuttamassa tutkimuksessa ei tultu siihen tulokseen, että metallurginen menetelmä olisi periaatteessa epätaloudellinen ja etteivät suunnitellut järjestelmät ole realistisia. Lisäksi MCR:n menetelmä ja Roland Bergerin Neue Maxhütte Stahlwerkelle tutkima menetelmä eivät ole toisiinsa verrattavia.

Saksa katsoo, että MCR:n epätaloudellisuutta koskevat huomautukset eivät pidä paikkansa, sillä ne perustuvat väärin oletuksiin. Toisin kuin sähköuunilinjassa, MCR:n menetelmässä ei käytetä hajottimesta peräisin olevaa romurautaa (jonka hinta tällä hetkellä on todellakin yli 200 Saksan markkaa tonnilta) eikä prosessista tule jätteenkäsittelykustannuksia. MCR käyttää vuosittain enää vain noin 90 000 tonnia autoista peräisin olevaa romurautaa ja muita ongelmaromurautalajeja. Autoista peräisin oleva romurauta hankitaan näin lähes yksinomaan sijaintipaikan lähellä olevista lähteistä eikä se täten haittaa toimitusedellytyksiä Etelä-Saksassa. Price Waterhousen laatimassa MCR:n toimintasuunnitelmassa katsotaan, että kyseessä on liiketaloudellisesti järkevä investointi, jolla lisäksi asetetaan uusia merkittäviä ekologisia normeja, kuten ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyä koskevia uusia normeja. Myös loppuun käytettyjä ajoneuvoja koskeva direktiiviehdotus noudattelee tätä tavoitetta.

Saksa muistuttaa, että Aicher-yhtymä, johon kuuluvat Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH ja Lech Stahlwerke GmbH, on osakkaana niin jätteidenpolttolaitoksessa kuin maanalaisessa kaatopaikassa, joille ei enää kuljetettaisi jätteitä nykyisessä mittakaavassa, mikäli muita hävittämismuotoja otetaan käyttöön.

V TUKIEN ARVIOINTI

Koska MCR valmistaa EHTY:n perustamissopimuksen I liitteessä mainittua tuotetta, on ilmoitettua valtiontukea tarkasteltava kyseisen sopimuksen nojalla. EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa nimenomaisesti kielletään valtioiden myöntämät tuet. Terästukisäännöissä on esitetty EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdalle poikkeustapauksia.

Terästukisääntöjen tavoitteena on varmistaa, että terästeollisuus voi saada ympäristönsuojelutukia samoin edellytyksin kuin muut teollisuudenalat. Terästukisääntöjen 3 artiklan mukaan ympäristönsuojelutukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos ne noudattavat ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja⁽¹⁾ jäljempänä ”suuntaviivat”, ja terästukisääntöjen liitteessä niiden soveltamisesta EHTY-terästeollisuuteen annettuja perusteita.

Suuntaviivojen 3.2.1 kohdan mukaan tontteja, rakennuksia, tehdaslaitoksia ja laitteita varten myönnettävät investointituet voidaan hyväksyä kyseisten suuntaviivojen rajoissa, jos niiden avulla pyritään suojelemaan ympäristöä vähentämällä tai estämällä saastumista. Tukikelpoisia ovat ainoastaan ympäristötavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat lisäkustannukset. Yleiset investointikustannukset, joita ei ole tarkoitettu nimenomaan ympäristönsuojeluun, eivät ole tukikelpoisia. Näin ollen erityisesti uusiin ja korvaaviin laitteisiin tehtävien perusinvestointien kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos ne on tarkoitettu ainoastaan tuotantokapasiteetin luomiseen tai korvaamiseen ilman, että niillä edistetään ympäristönsuojelua.

Suuntaviivojen 3.2.3 kohdan B alakohdan mukaan tuet investointeihin, joilla pyritään saavuttamaan olemassa olevia normeja huomattavasti korkeampi ympäristönsuojelun taso, ovat sallittuja enintään 30 prosenttiin asti tukikelpoisista kustannuksista. Näitä investointeja varten myönnettävien tukien on oltava suhteutettuja niillä tavoiteltuun ympäristönsuojelun edistämiseen sekä tavoitteen saavuttamiseksi tarvittaviin investointeihin.

Terästukisääntöjen liitteessä on esitetty tiukkoja ehtoja ja suoja-toimenpiteitä sen estämiseksi, että yleistä investointitukea myönnettäisiin ympäristönsuojelun nimissä uusiin tehdaslaitoksiin tai laitteisiin. Kun tukia myönnetään yritysten rohkaisemiseksi parantamaan merkittävästi ympäristönsuojelua, ja kun tuilla ei kuitenkaan korvata olemassa olevia laitoksia, investoijan on osoitettava, että korkeammista ympäristönsuojelunormeista on tehty selvä päätös, minkä vuoksi lisäinvestointi oli tarpeen, vaikka myös edullisempi vaihtoehto oli olemassa. Näiden merkittävien parannusten aiheuttamasta tuotantokustannusten pienentymisestä saadut edut on vähennettävä suuntaviivojen 3.2.3 kohdan B alakohdassa tarkoitetuista tukikelpoisista kustannuksista.

Saksa väitti alunperin, että 130,1 miljoonan Saksan markan kokonaisinvestoinneista 97 miljoonaa Saksan markkaa voitaisiin katsoa välttämättömiksi pakollisten ympäristönormien ylit-

tämiseksi tuntuvasti. Eroa ei tehty ympäristön parantamiseen tarvittavien investointien ja perusinvestointien välillä. Saksa on kuitenkin menettelyn kuluessa esittänyt laajan vertailun ”ympäristöystävällisemmän” MCR-laitoksen kustannuksista ja nykyisiä ympäristönormeja noudattavan vastaavalla kapasiteetilla varustetun laitoksen alhaisemmista kustannuksista. Toisin sanoen uusiin ja korvaaviin laitoksiin tehtävät perusinvestointien kustannukset eivät ole tukikelpoisia, koska niiden tarkoituksena on yksinomaan tuotantokapasiteetin luominen tai korvaaminen eikä ympäristönsuojelun edistäminen. Kustannuksiltaan edullisemmän ratkaisun olemassaololla myös todistettiin, että lisäinvestointeja edellyttäneistä korkeammista ympäristönsuojelunormeista on tehty selvä päätös. Lisäksi komissio on arvioinut selkeästi korkeamman ympäristönsuojelutason aikaansaamat kokonaissäästöt tuotantokustannuksissa, ja nämä säästöt on vähennetty terästukisääntöjen mukaisesti tukikelpoisista kustannuksista. Kolmansien osapuolten, joiden mielestä hanke ei vaikuta kannattavalta, huomautukset eivät ole vakuuttaneet komissiota, sillä niiden arviointi perustuu ilmeisestikin epätasallisiin tietoihin. Näin ollen komissio katsoo Saksan toimittamien tietojen perusteella, että 67,976 miljoonan Saksan markan summa on tukikelpoinen.

Menettelyn aloittamisen yhteydessä komissio epäili, parannettaisiinko hankkeella ympäristönsuojelun tasoa merkittävästi yli voimassa olevien ympäristönormien. MCTR-terästeollisuusyritystä koskevat ympäristönormit on annettu 4. Bundesimmissionsschutzverordnungissa. MCR:n päätöt laskevat huomattavasti näiden normien alapuolelle ja lisäksi merkittävästi (20—60 prosenttia) alle 17. Bundesimmissionsschutzverordnungissa polttolaitoksille säädettyjä tiukempia normeja. Komission on arvioitava MCR:n menetelmää nykyisten normien perusteella eikä, kuten on ehdotettu, mahdollisten tulevien normien perusteella. Lisäksi komissio tunnustaa MCR:n harjoittaman myrkyllisten jätteiden kierrätyksen merkityksen ja katsoo tämän vuoksi, että hankkeelle voidaan myöntää ympäristönsuojelutukea.

Tuen arvioinnissa komissio vertasi 20-vuotisen lainan korkokantaa pidempiaikaiseen viitekorkokantaan. Se hyväksyy Saksan väitteen, jonka mukaan tässä tapauksessa 5—10-vuotisiin lainoihin olisi sovellettava viiden vuoden viitekorkokantaa, sillä korko on sidottu ainoastaan kymmeneksi vuodeksi.

Suuruudeltaan 65 miljoonan Saksan markan lainan korkotuen, joka perustuu 3,8 prosentin korkokannan ja 4,87 prosentin viitekorkokannan väliseen eroon, tuki intensiteetti on koko tukikelpoisen määrän huomioon ottaen 7,85 tai 7,5 prosenttia. Tässä otetaan huomioon se seikka, että 65 miljoonan Saksan markan lainan ehdot neuvotellaan uudelleen kymmenen vuoden jälkeen ja että laina myönnettiin markkinoilla yleiseen korkokantaan. Koska Saksa on valmis myöntämään 32 miljoonan Saksan markan lainan viiden vuoden viitekorkokannalla, jota sovellettiin lainan myöntämisen aikaan, komissio katsoo, ettei kyseinen laina ole valtiontukea. Lisäksi komissio

(1) EYVL C 72, 10.3.1994, s. 3.

katsoo, että enintään 67,976 miljoonalle Saksan markalle myönnetyn 80-prosenttisen täytetakuksen tuki-intensiteetti on 0,5 prosenttia. Näin ollen ympäristönsuojelutukien intensiteetti on yhteensä 8,0 prosenttia, eli suuntaviivoissa esitetyn 30 prosentin ylärajan alapuolella. Nykyisiin normeihin verrattuna merkittävien parannusten vuoksi komissio katsoo, että myönnetyn tuen määrä on suhteessa tuella tavoiteltuun ympäristönsuojelutason parantamiseen sekä näiden parannusten edellyttämiin investointeihin.

Saksan toimittamien tietojen perusteella, joiden mukaan vuoden 1991 terästukisääntöjen nojalla hyväksytty investointiavustus maksettiin MCR:n tilille 30 päivänä joulukuuta 1994 ja sen tiedon perusteella, että avustuksen myöntänyt taho ei enää voi käyttää näitä rahoja, komissio katsoo, että MCR oli saanut avustuksen ennen 31 päivää joulukuuta 1994. Koska tuki maksettiin vuoden 1991 terästukisääntöjen määräysten mukaisesti, komissio peruu terästukisääntöjen 6 artiklan 4 kohdan nojalla määräämänsä tuen maksamisen lykkäämisen.

VI PÄÄTELMÄ

Komissio katsoo, että 65 miljoonan Saksan markan laina ja enintään 67,976 miljoonan Saksan markan lainalle myönnetty 80-prosenttinen takaus, jotka on tarkoitettu investointeihin, joilla ylitetään selvästi voimassa olevat ympäristönormit, voidaan hyväksyä terästukisääntöjen 3 artiklan nojalla. Lisäksi se katsoo, että 32 miljoonan Saksan markan laina ei ole valtiontukea. Komissio peruu lisäksi 24 092 500 Saksan markan alueellisen investointituen maksamista koskevan lykkäämispäätöksen. Se kuitenkin katsoo, että Saksan on ilmoitettava 65 miljoonan Saksan markan lainan uusista ehdoista, jos lainaa jatketaan vielä kymmenen vuoden kuluttua,

ON TEHNYT SEURAAVAN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Ympäristönsuojelutuki, jota Saksa aikoo myöntää Eberswaldeissa sijaitsevalle MCR Gesellschaft für metallurgisches Recycling mbH:lle 65 miljoonan Saksan markan korkotuettuna lainana ja 80-prosenttisena täytetakuksena enintään 67,976 miljoonan Saksan markan lainalle, soveltuu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

2 artikla

Komission päätöksen N 671/94 osana annettu määräys lykätä investointituen maksamista perutaan.

3 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle 65 miljoonan Saksan markan lainalle neuvotellut uudet lainaehdot, jos lainaa jatketaan vielä kymmenen vuoden kuluttua.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 1998.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen